

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU

2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	4
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	12
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	12
8.	EKLER.....	33

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Kurumun 2017 yılı Bütçe Bilgileri	1
Tablo 2: 2013-2017 Döneminde Verilen İPC'nın Tahsilat Durumu	17
Tablo 3: İPC Dava Açılma Durumları ile Dava Açılmadığı Halde Tahsil Edilemeyenlerin Durumu	18

KISALTMALAR

DDB: Denetim Dairesi Başkanlığı

EPDK: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu

İKDHDB: İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

İPC: İdari Para Cezaları

İPCAT: İdari Para Cezası Modülü

LPG: Sıvılaştırılmış Petrol Gazları

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli III sayılı Cetvelde yer alan kamu tüzel kişiliğine sahip, düzenleyici ve denetleyici bir kuruluştur.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Uygulama sonuçları ve muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne göre yapılmaktadır. Bu bağlamda bütçe uygulama sonuçlarını göstermek üzere anılan Yönetmelik'in 539'uncu maddesinde sayılan mali tablolar düzenlenmektedir. Muhasebe hizmetleri özel saymanlık otomasyon sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2017 mali tablolarına göre gelir ve gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: Kurumun 2017 Yılı Bütçe Bilgileri

a) 2017 Yılı Bütçe Gelirleri

	Tahmini (TL)	Gerçekleşen (TL)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	207.001.000,00	219.880.311,27
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Diğer Gelirler (Tahsisli)	-	-
Diğer Gelirler	34.535.000,00	56.987.359,70
Sermaye Gelirleri	-	-
TOPLAM Öz Gelir	241.536.000,00	276.867.670,97
TOPLAM Genel Gelir	241.536.000,00	276.867.670,97

b) 2017 Yılı Ödenekleri

Bütçe ile Verilen Ödenek (TL)	Önceki Yıldan Devreden Ödenekler	Ek Ödenek (TL)	Net Bütçe Ödeneği Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	Sonraki Yıla Devreden Ödenek (TL)
241.536.000,00	-	65.447.443,90	306.983.443,90	276.867.670,97	-

c) 2017 Yılı Bütçe Giderleri

	Bütçe Tahmini (TL)	Gerçekleşen Gider (TL)
Personel Giderleri	62.690.000,00	47.980.412,78
Sosyal Güv. Kurumlarına Devlet Prim Gideri	7.690.000,00	5.255.587,67
Mal ve Hizmet Alım Gideri	116.455.000,00	104.507.775,55
Faiz Giderleri	-	-
Cari Transferler	56.953.612,38	56.712.518,61
Sermaye Giderleri	63.194.831,52	62.411.376,36
Sermaye Transferi	-	-
Yedek Ödenekler	-	-
TOPLAM	306.983.443,90	276.867.670,97

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,

- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Kurum Gelirlerinin Tahakkuk Esasına Göre Muhasebeleştirilmemesi ve Gelirlere İlişkin Tahakkuk Kayıtlarının Mali Tablolara Yansıtılmaması

2017 yılında Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından, elektrik, petrol, doğalgaz ve sıvılaştırılmış petrol gazları (LPG) piyasalarından tahsil edilen gelirlerin tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmediği ve gelirlere ilişkin tahakkuk kayıtlarının Kurumun mali tablolarına yansıtılmadığı tespit edilmiştir.

Mevcut mali sisteme göre, bu tür alacakların Kurum tarafından öncelikle tarh ve tahakkukları yapılarak kamu alacağının belirlenmesi ve ilgili hesaplara kaydedilerek muhasebeleştirilmesi gerekir. Bu şekilde muhasebeleştirilmesiyle, kamu alacağı kayıt altına alınarak, hem takibi ve denetimi, hem de bu gelirlerin Kurumun yıllık mali tablolarında yer alması sağlanmış olacaktır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun uygulamaya konulmasıyla birlikte yasal zorunluluk haline gelen tahakkuk esaslı muhasebe sisteminde, işlemler ve olaylar

ortaya çıktıklarında muhasebe kaydının yapılması ve mali tablolarına yansıtılması gerekmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 37'nci maddesinde, gelirlerin ilgili kanunlarında belirtilen usullere göre tarh, tahakkuk ve tahsil edileceği; 38'inci maddesinde, kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanların, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumlu oldukları; 60'ıncı maddesinde, malî hizmetler biriminin ilgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmekle görevli oldukları ifade edilmektedir.

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesi, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 5'inci maddesi ve Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine dayanılarak çıkarılan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 92'nci maddesinde; *“Hesapların niteliği ve işleyişleri hariç olmak üzere hesaba ilişkin işlemler, değerlerin alınıp verilmesi ve kaydedilmesinde kullanılacak alındı, defter ve belge örnekleri, dönem sonu ve yönetim dönemi işlemleri, değerlerin yıl sonu sayımları, muhasebe yetkilileri ve veznedarlar arasındaki devir işlemleri gibi hususlarda bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde Genel Bütçe Muhasebe Yönetmeliği hükümleri uygulanır”* hükmü gereğince, gelirler bakımından Kurumun dolaylı olarak 5018 sayılı Kanun kapsamında belirlenen genel düzenlemelere tabi olduğu anlaşılmaktadır.

Uygulanacak muhasebe mevzuatı bakımından, düzenleyici ve denetleyici kurumların 5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesine tabi olması ve aynı zamanda bu kurumların Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği kapsam maddelerinde sayılıyor olması, Kurumun bu yönetmeliklere tabi olduğunu göstermektedir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 4'üncü maddesinde yer alan; *“Tahakkuk esası; Bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilmesini, ifade eder”* hükmü ile 6'ncı maddesinde yer alan; *“a) Kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir-gider işlemleri, tahakkuk esasına dayalı olarak gelir ve gider hesaplarında izlenir. ...”* hükmü gereğince, Kurum gelirlerinin tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmesi ve tahakkuk kayıtlarının da mali tablolara yansıtılması gerekmektedir.

Ayrıca 24.03.2006 tarih ve 26118 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinde, kurum gelirlerinin muhasebeleştirilmesinde hangi hesapların kullanılacağı ve kullanılacak hesapların

açıklamaları, niteliği ve işleyişi ile gelirlerin tarh ve tahakkuk ettirilmelerine ilişkin düzenlemelere ayrıntılı olarak yer verilmiştir.

Örneğin, “12 Faaliyet alacakları” başlıklı 39’uncu maddesinde 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabının, mevzuatı gereğince gelir olarak tahakkuk ettirilen; her türlü gelirler, bağış ve yardım alacakları, mal veya hizmet satış faaliyetleri sonucu ortaya çıkan alacaklar ve duran varlıklar ana hesap grubu içindeki gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inenler ile bunlardan yapılan tahsilat, tecil ve terkinlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 10’uncu maddesi gereğince tahsil edilen ve toplam 256.704.449,32 Türk Lirası tutarında önemli bir büyüklüğe sahip olan gelirin tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmemesi ile tahakkuk kayıtlarının mali tablolara yansıtılmamasının mevcut mali mevzuata aykırı olduğu, bu uygulamanın önemli riskler barındırdığı ve Kurumun 2017 yılı mali tablolarının gerçek durumu tam olarak yansıtmamasına sebep olduğu değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında özetle; Kurum gelirlerinin, 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun’un “*Kurumun gelirleri, mal ve varlıkları*” başlıklı 10’uncu maddesinin (A) fıkrasında elektrik piyasası, (B) fıkrasında doğal gaz piyasası, (C) fıkrasında petrol piyasası ve (D) fıkrasında LPG piyasası ile ilgili gelirlerin sayıldığı,

Kurum gelirlerine ilişkin olarak yukarıda belirtilen Kanun’a dayanılarak ikincil düzenlemeler kapsamında yayımlanan Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği’nin 43’üncü maddesi (elektrik lisan bedellerine ilişkin), Doğalgaz Piyasası Lisans Yönetmeliği’nin 13’üncü maddesi (doğalgaz piyasası lisans bedellerine ilişkin), Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği’nin 13 ve 51’inci maddeleri (petrol piyasası lisans ve katılma paylarına ilişkin), LPG Piyasası Lisans Yönetmeliği’nin 13 ve 41’inci maddeleri (LPG piyasası Lisans ve katılma paylarına ilişkin) hükümleri uyarınca usul ve esasların belirlendiği,

Yukarıda yer alan mevzuat doğrultusunda:

1-Elektrik piyasasında; önlisans ve lisans alma, lisans yenileme, önlisans ve lisans sureti çıkartma ile önlisans ve lisans tadili bedelleri peşin olarak,

2-Doğal Gaz piyasasında; Lisans alma, lisans yenileme, lisans sureti çıkartma ve lisans tadili bedelleri peşin olarak,

3-Petrol piyasasında; her türlü lisans tadili, lisans süre uzatımı ve lisans sureti çıkartma bedeli ile bayilik, taşıma ve serbest kullanıcı lisanslarına ilişkin lisans alma bedelleri peşin olarak,

4-LPG piyasasında; her türlü lisans tadili, lisans süre uzatımı ve lisans sureti çıkartma bedeli ile LPG otogaz bayilik, LPG taşıma, LPG tüpü imalatı, LPG tüpü muayenesi, tamiri ve bakımı lisanslarına ilişkin lisans alma bedelleri başvuruya birlikte peşin olarak, Kurum hesaplarına yatırıldığı,

2017 yılında firmalar tarafından peşin olarak yatırılan toplam tutarın 62.630.705,34 TL olduğu, bu tutarın Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin yaklaşık %29'una tekabül ettiği, bu tutarların, tahakkuku tahsile bağlı bütçe geliri olarak kabul edildiği, "120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına" kaydedilmeden bir taraftan "102 Bankalar Hesabına" borç, "600 Gelirler Hesabına" alacak, diğer taraftan "800 Bütçe Gelirleri Hesabına" alacak, "805 Gelir Yansıtma Hesabına" borç kaydedildiği,

Bu nedenle bulguda yer alan *"...Kurum tarafından öncelikle tarh ve tahakkukları yapılarak kamu alacağının belirlenmesi ye ilgili hesaplara kaydedilerek muhasebeleştirilmesi gerekir., "* belirlenmesinin, başvuruda bulunanlarca lisans alma amacıyla işlemlerinin başlatılması için lisans alma bedelinin -Önlisans ve lisans alma, lisans yenileme, önlisans ve lisans sureti çıkartma ile önlisans ve lisans tadili bedelleri peşin olarak ödenir düzenlemesi kapsamında- peşin olarak yatırılması nedeniyle bu tutarlar için geçerli olmayacağı,

"Yıllık Lisans Bedelleri ve Katılma Payları"nın ise;

Elektrik piyasasındaki yıllık lisans bedellerinin üretim lisansları için her yılın şubat, haziran ve ekim aylarının, tedarik lisansları için her yılın mart, temmuz ve kasım aylarının, dağıtım lisansları için her yılın nisan, ağustos ve aralık aylarının, TEİAŞ'ın iletim lisansı ve piyasa işletim lisansı ile EPIAŞ'ın piyasa işletim lisansı için ocak, mayıs ve eylül aylarının, ilk beş iş günü içerisinde üç eşit taksitte Kurum hesabına, "Elektrik Piyasası Yıllık Lisans Bedeli Bildirimi" doldurularak en geç ilk taksitin ödenme tarihi sonuna kadar Kuruma sunulup, yatırılacağı;

Doğal gaz piyasasındaki yıllık lisans bedelinin, üç eşit taksitte her yılın Şubat, Haziran ve Ekim aylarının ilk beş iş günü içerisinde Kurum hesabına, "Doğal Gaz Piyasası Yıllık Lisans Bedeli Bildirimi" doldurularak en geç ilk taksitin ödenme tarihi sonuna kadar Kuruma sunulup,

yatırılacağı; Doğal gaz katılma payı tutarının, mayıs ayı sonuna kadar Kurum hesabına, “Doğal Gaz Piyasası Katılma Payı Bildirimi”nin en geç nisan ayı sonuna kadar Kuruma verilip, yatırılacağı,

Petrol ve LPG piyasasındaki katılma payı tutarının, ilk taksitinin haziran, ikinci taksitinin kasım ayı sonuna kadar Kurum hesabına, mayıs ayı sonuna kadar bir önceki yıla ait bilanço ve gelir tablolarının Kuruma verilip, yatırılacağı,

Düzenlemeler kapsamında, mükellef konumundaki -ortalama işlem adedi 7.386 olan- 2.462 tüzel kişinin yıllık lisans bedeli ve katılma payı ilk taksitinin yatırılması ya da taksit yerine yıllık mükellefi olunan tutarın tamamının yatırılması sonrası, bildirimlerin yatırma dekontları da eklenerek yapılmadığı, yatırılan bu tutarların tahakkuku tahsile bağlı bütçe geliri olarak kabul edilmesi ve risk barındırmayan web tabanlı, yanı sıra posta yoluyla bildirim ile ayrı bir tahsilat izleme sistemi nedeniyle, yatırılan tutar “120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına” kaydedilmeden bir taraftan “102 Bankalar Hesabına” borç, “600 Gelirler Hesabına” alacak, diğer taraftan “800 Bütçe Gelirleri Hesabına” alacak, “805 Gelir Yansıtma Hesabına” borç kaydedildiği,

Tahsilat izleme sisteminde yılı içerisinde ödeme yapmadığı görülen firmaların yıllık lisans bedeli ve katılma payı tutarlarının, “120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına” borç, “600 Gelirler Hesabına” alacak kaydı yapılarak tahakkuk esasına göre muhasebeleştirildiği,

Belirtilmiştir.

Sonuç olarak; Elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarında yapılan her türlü lisans başvurusu için, lisans alma bedelinin başvuru anında Kurum hesabına peşin yatırılması ve yatırıldığına ilişkin belgenin ibraz edilmesi zorunlu olup, bu kapsamda lisans alma gelirlerinin tahakkuku tahsiline bağlı gelirler olarak nitelendirildiği görülmüştür. Kamu idaresi cevabında ifade edilen bu tespitin mevzuata uygun olduğu değerlendirilmiştir.

Yıllık lisans bedelleri ve katılım payları ile ilgili olarak ise;

Elektrik piyasasındaki yıllık lisans bedellerinin lisans türüne göre üç eşit taksitte, “Elektrik Piyasası Yıllık Lisans Bedeli Bildirimi” doldurularak en geç ilk taksitin ödenme tarihi sonuna kadar Kuruma sunulup, yatırılacağı,

Doğal gaz piyasasındaki yıllık lisans bedellerinin ise, üç eşit taksitte Kurum hesabına,

“Doğal Gaz Piyasası Yıllık Lisans Bedeli Bildirimi” doldurularak en geç ilk taksitin ödenme tarihi sonuna kadar Kuruma sunulup yatırılacağı, “Doğal Gaz Piyasası Katılma Payı Bildirimi”nin en geç Nisan ayı sonuna kadar Kuruma verilip, doğal gaz katılma payı tutarının Mayıs ayı sonuna kadar Kurum hesabına, yatırılacağı,

Petrol ve LPG piyasasındaki katılma payı tutarının iki eşit taksitte Kurum hesabına, Mayıs ayı sonuna kadar bir önceki yıla ait bilanço ve gelir tablolarının Kuruma verilip, yatırılacağı,

İlgili mevzuatlarında hüküm altına alınmıştır.

Her üç piyasada da yıllık lisans bedelleri ve katılım payları mevzuatta belirtilen şekilde taksitle ödenmekte, nisan ve mayıs aylarında ödenecek tutarlar tespit edilmektedir. Bu nedenle söz konusu kurum gelirlerinin tahakkuk tahsiline bağlı gelir olarak değerlendirilmesi mümkün değildir.

Bu nedenlerle, elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarından tahsil edilen yıllık lisans bedelleri ve yıllık katılım payı bedellerinin tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmemesi ve tahakkuk kayıtlarının mali tablolara yansıtılmamasının, “12-Faaliyet Alacakları” hesap grubunun hatalı üretilmesine yol açtığı değerlendirilmiştir.

BULGU 2: Önceki Dönemlerden Tahsil Edilemeyen Gelirlerin, Gelirlerden Takipli Alacaklar Yerine Gelirlerden Alacaklar Hesabında İzlenmesi

120 Gelirlerden Alacaklar Hesabının, Kurum tarafından gelir olarak tahakkuk ettirilen ve faaliyet dönemi içinde tahsili öngörülen her türlü gelirin izlenmesi için kullanılması gerekirken, önceki dönemlerden tahsil edilemeyen gelir tutarlarının izlenmesi için kullanıldığı tespit edilmiştir.

24.03.2006 tarih ve 26118 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 39’uncu maddesinde, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabının; Mevzuatı gereğince gelir olarak tahakkuk ettirilen her türlü gelirler, bağış ve yardım alacakları, mal veya hizmet satış faaliyetleri sonucu ortaya çıkan alacaklar ve duran varlıklar ana hesap grubu içindeki gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inenler ile bunlardan yapılan tahsilat, tecil ve terkinlerin izlenmesi için kullanılacağı,

121 Gelirlerden Takipli Alacakların ise mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen her türlü gelir alacaklarından takibe alınan tutarlar ile bunlardan yapılan tahsilat, tecil ve terkinlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Takibe alınan alacakların 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı yerine 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabında izlenmesinin belirtilen mevzuata aykırı olduğu, alacakların takibinde riskler barındırdığı ve 2017 yılı mali tablolarının gerçek durumu tam olarak yansıtmamasına sebep olduğu değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında özetle; Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü ile irtibata geçilerek söz konusu ana hesap “121 Gelirlerden Takipli Alacaklar” hesabı ve buna ilişkin yardımcı hesapların hesap planında ve sistemde açılarak, 07.05.2018 tarihinde 4106 ve 4107 yevmiye no.lu muhasebe işlem fişleri ile bulguda yer alan değerlendirme doğrultusunda kayıt tesis edildiği bildirilmiştir.

Sonuç olarak; Bulgumuzda belirtilen hususlar Kurum tarafından kabul edilerek düzeltme işleminin 2018 yılında yapıldığı bildirilmiştir. Yapılan düzeltme işlemi 2018 yılı mali tablolarına yansıtılabilecek olup, 2017 yılı mali tablolarında 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabındaki tutarsızlık devam etmektedir.

BULGU 3: Sözleşmelerine Dayanılarak Girişilen Taahhütlerin Gider Taahhütleri/Gider Taahhütleri Karşılığı Hesaplarında İzlenmemesi

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin Taahhüt Hesapları hesap grubunu açıklayan 471'inci maddesinde, yılı için geçerli sözleşmeler ile ertesi malî yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen gider taahhütlerinin, mevzuatı gereğince bu tutarlara ilave edilen taahhütler ile bunlardan yerine getirilenler veya feshedilenlerin sözleşme fiyatlarıyla izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Hesap grubuna ilişkin işlemleri açıklayan 472'nci maddesinde ise, gerek yılı için geçerli, gerekse ertesi malî yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen gider taahhütlerinin, bunlara yapılan ilaveler ve fiyat farkı tutarları ile taahhüdün yerine getirilmesi dolayısıyla nakden veya mahsuben yapılan hakediş ödemelerinin ve bu ödemelerden yapılan kesintilerin, taahhüt tutarından yapılan eksiltmeler, kısmen veya tamamen bozulan sözleşmelere ilişkin taahhütler ve diğer bilgilerin Taahhüt Kartına kaydedileceği,

Girişilen gider taahhütlerine ilişkin bilgilerin, sözleşmenin imzalanmasından itibaren en geç üç iş günü içinde ilgili kamu idaresi tarafından muhasebe birimine bildirileceği,

İdarece yapılan bildirim üzerine taahhüt kartının düzenleneceği ve gerekli kayıtların yapılacağı, gider taahhütleri kayıtlarının yapıldığı muhasebe işlem fişine taahhüt kartının onaylı bir örneğinin ekleneceği,

Gider taahhütleri hesabının, harcama birimleri itibarıyla tutulacağı ve taahhüt tutarlarının, bu hesaba katma değer vergisi hariç tutarlar üzerinden kaydedileceği, bu hesapta yer alan tutarların bütçe hazırlanması sırasında dikkate alınacağı,

Hüküm altına alınmıştır.

920 Gider Taahhütleri Hesabının işleyişini açıklayan 474'üncü maddesinde ise, girişilen taahhüt tutarları ile bunlara ilave edilen her türlü taahhüt artışının bu hesaba borç, 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği,

Girişilen taahhüdün yerine getirilmesi nedeniyle hesaplanan hakediş tutarlarının veya herhangi bir nedenle feshedilen taahhüt tutarlarının sözleşme fiyatları üzerinden bu hesaba alacak, 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabına borç kaydedileceği,

Belirtilmiştir.

Yapılan incelemelerde yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine aykırı olarak 2017 yılında 920 Gider Taahhütleri ve 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesaplarının kullanılmadığı, bu hesapların yıl sonu bakiyelerinin 6.257.520,00 TL tutarda olması gerekirken, hiç kayıt yapılmaması nedeniyle ilgili hesapta bu tutar kadar eksiklik bulunduğu tespit edilmiştir.

Kamu idaresinin gelecek yıllara yaygın yüklenmelerinin muhasebe sisteminde takibine ve denetimine olanak veren hesaplar, ilgili taahhüt hesapları olup bu hesaplar kullanılmadığı sürece; kurumun izleyen yıllarda devam eden taahhütlerinin olduğu ve bu taahhütlerin ilgili yıllarda tamamlanacağı bilgisi edinilememekte ve sonraki yıllara ait bütçeleri hazırlanması aşamasında muhasebe sisteminde bulunması gereken bu veriler kullanılamamaktadır.

Kamu idaresi cevabında özetle; Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü ile irtibata geçilerek söz konusu ana hesaplar “920 Gider Taahhütleri Hesabı” ile “921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı” ve bunlara ilişkin gereken yardımcı hesapların hesap planında ve sistemde açılarak, 07.05.2018 tarihinde 4101, 4102, 4103 ve 4104 yevmiye no.lu muhasebe

işlem fişleri ile bulguda yer alan değerlendirme doğrultusunda kayıt tesis edildiği bildirilmiştir.

Sonuç olarak; Bulgumuzda belirtilen hususlar Kurum tarafından kabul edilerek düzeltme işleminin yapılacağı belirtilmekle birlikte, Kurumun 920 Gider Taahhütleri Hesabına ve 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabına ilişkin 6.257.520,00 TL tutarın 2017 yılı mali tablolarına yansıtılmadığı değerlendirilmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Tüketilmeyen Sarf Malzemesi Bulunmasına Rağmen Yıl Sonunda İlk Madde ve Malzeme Hesabının Borç Bakiyesi Vermemesi

Kurumda yılsonu itibarıyla tüketilmeyen sarf malzemelerinin olduğu tespit edilmiş olup, yılsonu bilançosunda 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabında bu tutarların yer almadığı görülmüştür.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 41'inci maddesinde;

“150 İlk madde ve malzeme hesabı

Bu hesap, kurum tarafından faaliyetlerde kullanılmak üzere edinilen tüketim mal ve malzemesi ile hammadde, yardımcı madde, ambalaj malzemesi ve diğer malzemelerin izlenmesi için kullanılır.”

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 86'ncı maddesinin beşinci fıkrasında;

“Stokların çıkışı ve muhtelif harcama birimlerinin ambarları arasındaki devir işlemleri, ilgili harcama birimince düzenlenen taşınır işlem fişleri ile muhasebe birimine bildirilir ve hesaplara kaydedilir. Ancak, “150-İlk Madde ve Malzeme Hesabında izlenen tüketim malzemelerinden kullanılmış olanların, muhasebeleştirme işlemleri kullanıma ilişkin taşınır

işlem fişleri yerine genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerde üç aylık dönemler itibarıyla, diğer idarelerde ise üç ayı geçmemek üzere üst yöneticiler tarafından belirlenen sürede taşınır işlem fişlerindeki çıkışları gösteren onaylı bir liste ile en geç ilgili dönemin son iş günü mesai bitimine kadar muhasebeleştirilmesi zorunludur.”

Hükümleri yer almaktadır.

Anılan hükümler uyarınca tüketim mal ve malzemelerinin İlk Madde ve Malzeme Hesabında tutulması ve kullanılmış olanların üç ayı geçmemek üzere belirlenen sürelerde çıkış kaydının yapılması gerekmektedir.

Kurumda ise alınan tüketim malzemelerinin giriş ve çıkışı alındığı anda yapıldığından kullanılmamış olan tüketim malzemeleri İlk Madde ve Malzeme Hesabında yer almamakta yıl sonu bilançosunda bu hesabın borç kalanı sıfır gözükmektedir. Bu durum yukarıda açıklanan mevzuata aykırı olup mali tablolardaki İlk Madde ve Malzeme Hesabı gerçek durumu yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında özetle; Kurumda tüketilecek mal ve malzemeye ilişkin birim taleplerinin ilgili Daire Başkanlığına iletildiği ve talep doğrultusunda alım yapıldığı, satın alınan mal ve malzemeler doğrudan talepte bulunan birime teslim edilerek tüketime geçildiği,

Kurum binasının kiralık olduğu, gerektiğinde tüketilmek için alınabilecek, tüm birimlerin ihtiyacı mal ve malzemelerin konulacağı depo anlamında bir yer bulunmadığından, açıklanan uygulamayla kayıtlar tesis edilmiş olduğu,

Yapımı süren ve 2019 yılı sonunda taşınılması planlanan yeni hizmet binasında gerektiğinde tüketilmek için alınabilecek mal ve malzemelerin de konulacağı bir depo yeri tahsisi sonrası, birimlerin organizasyonu ve kullanılmakta olan program alt yapısının sistemsel olarak gerekli ilaveleri olan söz konusu hesap tanımları ve bağlantılarının güncellenmesi ve kontrollerinin tamamlanmasıyla, “150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı” işleyişte mevcut yapısıyla uyumsuzluk içermeyeceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak; Tüketim malzemelerinin giriş ve çıkışlarının satın alındığı anda yapılması nedeniyle kullanılmamış olan tüketim malzemelerinin İlk Madde ve Malzeme Hesabında yer almaması sonucu yılsonu bilançosunda 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı borç bakiyesi vermemiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine aykırı olan bu husus mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi üretmesini engellemektedir.

BULGU 2: Kurul Tarafından Verilen İdari Para Cezalarının Tahsil Edilememesinin; Yasal Düzenlemelere Aykırılık Oluşturması, Kaynakların Etkili ve Verimli Kullanımı ile Kurulun Düzenleme ve Denetleme İşlevini Olumsuz Etkilemesi

EPDK tarafından verilen idari para cezalarıyla ilgili uygulamanın kapsamlı bir şekilde ortaya konulabilmesi için son beş yıla (2013-2017) ilişkin veriler esas alınarak konu ayrıntılı olarak incelenmiştir.

İdari para cezaları (İPC), Kurum tarafından protokol yapılan denetimci kuruluşlardan gelen denetim raporlarının değerlendirilmesi ya da Kurumun resen kendi personeliyle gerçekleştirdiği denetimler sonucunda, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu, 4646 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanunu, 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Kanunu ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'na aykırı hareket eden firmalara uygulanmaktadır.

Yapılan denetimlerde; beş yıllık dönem içerisinde Kurul tarafından verilen toplam 3.755.109.540,94 TL tutarındaki idari para cezasının ancak % 2,67'lik kısmının tahsil edilebildiği; verilen cezaların % 66,67'lik kısmı hakkında dava açıldığı ve davası sonuçlanan cezaların % 96,4'ünün mahkemelerince iptal edildiği; 1.264.445.037,00 TL tutarındaki diğer önemli bir kısmı hakkında dava açılmadığı veya açılan davalar Kurum lehine sonuçlandığı ve karar onandığı ve böylece tahsili için yasal hiçbir engel kalmadığı halde tahsil edilmediği tespit edilmiş olup, bu durumun da; 6183 sayılı Kanun işletilerek tahsil edilmemesinin yasal düzenlemelere aykırılık oluşturduğu, 5018 sayılı Kanun'un 8'inci maddesi gereğince hesap verme sorumluluğu kapsamında kaynakların etkili ve verimli kullanım ilkesini ve EPDK'nın bağımsız olarak düzenleme ve denetleme yapma işlevini olumsuz etkilediği değerlendirilmiştir.

İlgili mevzuat;

a) 03.03.2001 tarih ve 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 5'inci maddesi uyarınca, Kurul tarafından bu Kanun hükümlerine, çıkarılan yönetmelik hükümlerine, tarife ve yönetmeliklere, lisans hüküm ve şartlarına ve Kurul kararlarına aykırı davranıldığı durumlarda idari para cezası verilmektedir.

Aynı Kanun'un 10'uncu maddesinde ise; elektrik piyasasıyla ilgili Kurul tarafından verilen idari para cezalarının %25'inin Kurum geliri olduğu; süresinde ödenmeyen cezalar

hakkında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanarak ilgili vergi daireleri aracılığıyla tahsilin sağlanacağı hükme bağlanmıştır.

b) 30.03.2013 tarih ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 16'ncı maddesinde; bu Kanuna göre verilen idari para cezaları tebliğinden itibaren bir ay içinde ödeneceği,

20.12.2003 tarih ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu'nun 19'uncu maddesinde; Bu Kanunun kaçakçılık kapsamında verilen idari para cezalarına karşı yargı yoluna başvurulması tahsil işlemlerini durdurmuyacağı,

İdari para cezalarının tebliğ tarihini izleyen otuz gün içinde ödenmemesi halinde, cezanın ilgili vergi dairesi aracılığı ile 6183 sayılı Kanun hükümlerine tahsil edileceği, hükme bağlanmıştır.

c) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 8'inci maddesinde; hesap verme sorumluluğu gereği, her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu oldukları ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorunda buldukları düzenlenmiştir.

d) Maliye Bakanlığı 442 Seri No.lu Tahsilat Genel Tebliği'nde (12.03.2007/26520);

- Düzenleyici ve denetleyici kurumlar tarafından verilecek idari para cezalarının 5326 sayılı Kabahatler Kanunu kapsamında olduğu,

- İdarî para cezalarına ilişkin kesinleşen kararların 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilmek üzere Maliye Bakanlığınca belirlenecek tahsil dairelerine gönderileceği,

- İdari para cezalarının, kanun yoluna başvurulmaması veya kanun yoluna başvurulması halinde yargılama aşamalarının son bulması neticesinde idari para cezalarının kesinleşerek takip edilebilir aşamaya geleceği,

- İdari para cezalarına ilişkin kararların 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümleri kapsamında, ilgili kamu idarelerince 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre ilgililere tebliğ edileceği,

- Vergi daireleri tarafından, idari para cezalarının tamamı tahsil edildiği tarihten itibaren bir ay içinde durumun ilgili idarelere bildirileceği,

- İdari para cezalarında ödeme zamanının 5326 sayılı Kanun'un 26'ncı maddesine göre ilgisine tebliğ edildiği tarihten itibaren bir ay olduğu,

- Ödeme veya kesinleşme süresi içerisinde ödenmeyen idari para cezasına ilişkin idari yaptırım kararlarının, kararların kesinleşmesini müteakip tahsil için borçlunun gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesine gönderileceği,

- 5326 sayılı Kanun'un 17'nci maddesi uyarınca, idari para cezasını kanun yoluna başvurmadan önce (15 gün içinde) ödeyen kişiden bunun dörtte üçünün tahsil edileceği, tahsilat esnasında düzenlenecek makbuzlarda idari para cezası tutarı, indirim tutarı ve tahsilat tutarı ayrı ayrı gösterileceği,

- İdari para cezalarında kullanılacak tutanakların seri ve sıra numaraları birbirini takip eder şekilde bastırılması, görevli personele zimmetle teslim edilmesi, tutanakların iptal edilmesi gerektiğinde iptal işlemlerinin tutanağın üzeri çizilmek ve iptal şerhi konulmak suretiyle gerçekleştirileceği ve tutanakların güvenliği konusunda özen gösterilmesi gerektiği, belirtilmiştir.

İdari para cezalarıyla ilgili mevcut uygulamalar;

Kuruldan çıkan idari para cezası kararları Denetim Dairesi Başkanlığı (DDB) tarafından önce ilgili firmalara tebliğ edilmekte, daha sonra cezaya ilişkin evrak ilgili Vergi Dairesine (Ankara Veraset ve Harçlar Vergi Dairesi Müdürlüğüne) gönderilerek tahsilatın takibi için İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığına (İKDKDB) gönderilmektedir.

Gelen idari para cezası evrakları İKDKDB tarafından bilgisayarda Excel dosyasında sektör bazında tutulan İdari Para Cezası Ana Tablosuna (İdari Para Cezası Modülüne) (İPCAT) aktarılmakta ve evrakın intikalinden birkaç ay sonra işlem görmektedir.

İşlem sırası gelen idari para cezasıyla ilgili olarak firma tarafından dava açılmamışsa evrak tahsilat için ilgili vergi dairelerine gönderilmekte, dava açılmışsa hiçbir işlem yapılmadan davanın tüm yargılama aşamaları tamamlanarak kesinleşmesine kadar bekletilmektedir. Davalarla ilgili bilgiler Hukuk Dairesi Başkanlığından temin edilmektedir.

Vergi Dairesine gönderilen idari para cezalarıyla ilgili her türlü evrak, yazı, bilgi ve mahkeme kararları İKDKDB tarafından İPCAT'a işlenmektedir.

Cezalar tebliğ tarihini izleyen 30 gün içerisinde %25 indirimli olarak yatırılabilen ve Kurum hesabına yatırılan idari para cezaları izleyen ayın en geç 7'sine kadar Hazineye aktarılmaktadır.

Hazineye aktarım işlemi tamamlandıktan sonra her bir sektör için ayrı ayrı (Petrol, LPG,

Doğalgaz, Elektrik ve Kaçakçılık) aktarım tabloları hazırlanarak, İdari Para Cezası Yazıları ve Banka Talimatlarının fotokopileri Ankara Veraset ve Harçlar Vergi Dairesine gönderilmektedir.

Petrol Piyasası Kanunu gereğince “Kaçakçılık” kapsamında uygulanan idari para cezalarına karşı dava açılmış olması tahsilatı durdurmadığından, bu kapsamdaki para cezalarının firmalara tebliğini izleyen 30 gün içerisinde Kurum hesaplarına ödenmemesi halinde dava açıp açmadıklarına bakılmaksızın tahsilat için vergi dairesine gönderildiği,

2016 ve 2017 yıllarında 2 defa vergi dairesine yazı gönderilerek, tahsilat zamanaşımı süresi ve kamu alacağının sürüncemede kalmaması hatırlatılarak tahsilat için gönderilen idari para cezalarının akıbetlerinin sorulduğu tarafımıza beyan edilmiştir.

İKDHDB tarafından tutulan bahse konu İdari Para Cezası Ana Tablosunda yer alan bilgilerin kapsamlı, gerçekçi, güvenilir ve her türlü analize uygun olduğu görülmüştür.

İdari para cezalarıyla ilgili tespitler;

2013-2017 yıllarını kapsayan 5 yıllık döneme ait Kurul tarafından verilen idari para cezaları (İPC) incelenmiş ve aşağıdaki tespitler yapılmıştır;

Tablo 2: 2013-2017 Döneminde Verilen İPC'nin Tahsilat Durumu

Sektörü	Açıklama	Toplam İPC Sayısı ve Tutarı	Net Tahsilat (İade ve İptaller Düşüldü)	Tahsil Edilmeyen	Tahsilat Oranı (%)
Petrol	İPC Sayısı	4.832	201	4.631	4,16
	İPC Tutarı (TL)	3.041.617.357,00	38.150.137,84	3.003.467.219,16	1,25
Kaçakçılık	İPC Sayısı	240	10	230	4,17
	İPC Tutarı (TL)	279.475.795,00	8.702.529,49	270.773.265,51	3,11
LPG	İPC Sayısı	1.174	140	1.034	11,93
	İPC Tutarı (TL)	298.862.146,00	10.763.457,40	288.098.688,60	3,60
Elektrik	İPC Sayısı	207	100	107	48,31
	İPC Tutarı (TL)	124.419.588,94	41.783.428,14	82.636.160,80	33,58
Doğalgaz	İPC Sayısı	11	2	9	18,18
	İPC Tutarı (TL)	10.734.654,00	719.928,00	10.014.726,00	6,71
TOPLAM	İPC Sayısı	6.464	453	6.011	7,01
	İPC Tutarı (TL)	3.755.109.540,94	100.119.480,87	3.654.990.060,07	2,67

Yukarıdaki tabloda belirtildiği üzere, beş yıllık dönemde EPDK tarafından toplam 3.755.109.540,94 TL tutarında idari para cezası verilmiş, bu tutarın 100.119.480,87 TL'lik kısmı tahsil edilmiş, 3.654.990.060,87 TL'lik kısmı tahsil edilememiştir. Oransal olarak bakıldığında, belirtilen dönemde verilen para cezalarının %97,33'ü tahsil edilmemiştir.

İlgililerden tahsil edilen toplam 100.119.480,87 TL tutarındaki para cezasının, 93.920.916,00 TL'lik kısmı Kuruma, 6.198.564,87 TL'lik kısmı Vergi Dairesine ödenen tutarlardan oluşmaktadır.

İPC'lerin sektörel dağılımına göre, % 82,17'lik oranla petrol piyasası ilk sırada yer almakta, petrol piyasasını % 7,88 LPG, % 7,41 kaçakçılık, % 2,26 elektrik, % 0,27 doğal gaz piyasaları takip etmektedir.

Tablo 3: İPC Dava Açılma Durumları ile Dava Açılmadığı Halde Tahsil Edilemeyenlerin Durumu

Sektörü	Toplam İPC Sayısı ve Tutarı	Dava Açılan İPC Sayı ve Tutarları	Dava Açılma Oranı %	Dava Açılmayan İPC Sayı ve Tutarları	Dava Açılmadığı Halde Tahsil Edilmeyen
Petrol	4.832	2.535	52,46	2.297	2.096
	3.041.617.357,00	2.123.520.073,00	70,12	904.790.510,84	866.640.373,00
Kaçakçılık	240	121	50,42	119	109
	279.475.795,00	124.520.810,00	44,96	152.459.096,49	143.756.567,00
LPG	1.174	642	54,73	531	391
	298.862.146,00	177.043.262,00	59,93	118.351.102,15	107.587.645,00
Elektrik	207	84	40,58	123	23
	124.419.588,94	47.945.284,00	43,64	61.907.695,08	20.124.267,00
Doğalgaz	11	7	63,64	4	2
	10.734.654,00	7.959.375,00	75,84	2.535.303,00	1.815.375,00
TOPLAM	6.464	3.389	52,44	3.074	2.621
	3.755.109.540,94	2.480.988.804,00	66,67	1.240.043.707,56	1.139.924.227,00

Tabloya göre, beş yıllık dönemde Kurul tarafından verilen toplam 3.755.109.540,94 TL tutarındaki İPC'nin % 66,67'sine isabet eden toplam 2.480.988.804,00 TL'lik kısmı hakkında ilgililer tarafından dava açılmıştır. Hakkında dava açılan İPC'lerin % 62,87'si mahkeme kararıyla iptal edilmiş, diğerleriyle ilgili süreç devam etmektedir. Sonuçlanma durumuna göre mahkeme kararlarının % 96,4'ü Kurum aleyhine, % 3,6'ü lehine sonuçlanmıştır. Mahkeme

kararıyla iptal edilen İPC'ler, toplam İPC'lerin % 41,54'üne denk gelmektedir.

Sayısal olarak bakıldığında, dava açılan 3.389 adet İPC'nin;

1.559.871.120,00 TL tutarındaki 1.607 adedinin mahkeme kararıyla iptal edildiği,

731.884.119,00 TL tutarındaki 1.339 adedi hakkında dava sürecinin devam ettiği,

23.007.658,00 TL tutarındaki 122 adediyle ilgili iptal talebinin mahkemece reddedildiği,

57.185.954,00 TL tutarındaki 82 adedi hakkında tahsilat için vergi dairesine yazıldığı,

32.957.538,00 TL tutarındaki 85 adedi için dava açılması sebebiyle tahsilatı durdurma yazısı yazıldığı,

76.082.415,00 TL tutarındaki 154 ünün ise diğer kalemlerden oluştuğu görülmektedir.

Yine aynı Tablodaki verilere göre, dava açılmayan toplam 1.240.043.707,56 TL tutarındaki 3.074 adet İPC'den önceki tabloda gösterilen tahsilatlar düşüldükten sonra kalan tutarın 1.139.924.227,00 TL, sayısının da 2.621 olduğu görülmektedir. 5015 sayılı Kanun gereğince, kaçakçılık kapsamında verilen idari para cezalarına karşı yargı yoluna başvurulması tahsil işlemlerini durdurmadığından, bu kapsamda olup da dava konusu edilen 124.520.810,00 TL ilave edildiğinde, tahsil edilmemesi için hiçbir yasal engel bulunmadığı halde tahsil edilmeyen tutar toplamı 1.264.445.037,00 TL dir.

Dava açılmamış olan 1.139.924.227,00 TL tutarındaki 2.621 adet İPC'lerden 918.474.113,00 TL tutarındaki 2.139 adediyle ilgili tahsilat için vergi dairesine (Ankara Veraset ve Harçlar Vergi Dairesi Müdürlüğüne) yazılarak sürecin başlatıldığı, ayrıca yargıya başvurusu tahsilatı durdurmaya 124.520.810,00 TL ilave edildiğinde tahsil edilebilir durumda olan İPC toplamının 1.042.994.923,00 TL olduğu, 150.842.668,00 TL tutarındaki 480 adet İPC'yle ilgili olarak tebligat yapıldığı ancak vergi dairesine henüz yazılmadığı anlaşılmıştır.

Değerlendirme ve sonuç;

Yukarıda belirtilen veriler esas alınarak yapılan inceleme sonucunda; beş yıllık dönem içerisinde Kurul tarafından verilen toplam 3.755.109.540,94 TL tutarındaki idari para cezasının ancak % 2,67'lik kısmının tahsil edilebildiği; aynı dönemde verilen idari para cezasının % 66,67'si hakkında dava açıldığı ve sonuçlanan davaların % 96,4'ünün Kurum aleyhine

sonuçlandırıldığı; hakkında dava açılmadığı ve tahsilat için herhangi bir yasal engel bulunmadığı halde 01.04.2018 tarihi itibarıyla kesinleşen toplam 1.264.445.037,00 TL tutarındaki idari para cezasının tahsil edilmediği tespit edilmiş olup, konuya ilişkin değerlendirmelerimiz aşağıda belirtilmiştir;

a) Kurum tarafından, protokol yapılan denetimci kuruluşlardan gelen raporlar ile kendi personeli eliyle gerçekleştirdiği denetimler sonucu hazırlanan raporlar esas alınarak idari para cezaları verilmektedir. Para cezalarının ortaya çıkış sürecinde bütçeden önemli düzeyde harcamalar yapılmaktadır. Belirli bir maliyeti olan ve ayrıca kendisi bir kamu kaynağı niteliğinde olan idari para cezalarının yasal düzenlemelere uygun olarak tahsil edilmemesinin, 5018 sayılı Kanun'un 8 inci maddesi gereğince hesap verme sorumluluğu ilkesine aykırılık oluşturduğu değerlendirilmektedir.

b) Düzenleyici ve denetleyici kurumlar, sorumluluklarında bulunan alanlarla ilgili bağımsız olarak düzenlemeler yapmak ve mevcut yasalar ile yaptığı bu düzenlemelere uyulup uyulmadığını denetlemek yetkisine sahip mali özerkliğe sahip kurumlardır. Düzenleme ve denetleme görevlerini bağımsız olarak yerine getirirken, idari para cezaları bu kurumlar tarafından en güçlü yaptırım aracı olarak kullanılmaktadır. Bu bakımdan, idari para cezalarının etkin bir şekilde yerine getirilmesi, aynı zamanda üst kurumların temel görevlerinin etkinliğini de doğrudan ilgilendirmektedir.

2013-2017 döneminde Kurul tarafından verilen idari para cezalarının % 97,33'lük kısmının tahsil edilmemesinin, EPDK'nın bağımsız olarak düzenleme ve denetleme yapma işlevini ve kamu mali yönetim sistemini olumsuz etkileme riski taşıdığı değerlendirilmektedir.

c) 4628 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesi, 6446 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesi, 5015 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesi ve Maliye Bakanlığı 442 Seri No.lu Tahsilat Genel Tebliği hükümleri gereğince, Kurul tarafından verilen idari para cezalarının 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanarak, ilgili vergi daireleri aracılığıyla tahsil edileceği hükme bağlanmıştır.

2013-2017 dönemine ait idari para cezalarından, tahsil edilmemesi için yasal hiç bir sebep bulunmayan toplam 1.264.445.037,00 TL tutarındaki idari para cezası, ilgili vergi dairelerine intikal ettirildiği halde, 6183 sayılı Kanun hükümleri işletilerek tahsil edilmemesinin belirtilen yasal düzenlemelere aykırılık oluşturduğu değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında aynen; “Bulguda, 2013-2017 döneminde uygulanan idari para cezalarının % 66,67’si hakkında dava açıldığı ve sonuçlanan davaların % 96,4’ünün Kurumumuz aleyhine sonuçlandığı belirtilmektedir. ... aleyhe neticelenen davaların tamamına yakını mahkemelerin usul yönünden gördüğü bazı eksiklikler sebebiyle aldığı işlemin iptali kararlarından kaynaklanmaktadır.

...

Denetim Ön Araştırma ve Soruşturma Yönetmeliklerimiz uyarınca, ... yürütülen soruşturmalar, mahkemelerce son zamanlarda soruşturma olarak sayılmamakta, usul eksikliği olarak görülmekte ve soruşturma raporu düzenlenmeksizin tesis edilen idari para cezaları, sırf bu eksiklik dolayısıyla iptal edilmektedir.

Aynı şekilde, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ... hükmü gereğince 70.000 TL şeklinde uygulanan idari para cezalarında da, üst sınırdan idari para cezası uygulanmasının gerekçesinin belli olmadığı değerlendirilmesiyle mahkemelerce iptal kararları alınmaktadır.

Bunlara ilaveten, yazılı savunma istem yazılarımızın posta memuru tarafından, evrakı alan kişinin evrak almaya ehil olup olmadığı yönünde tebliğ mazbatasına bir not düşmemesini mahkemeler yine bir usul eksikliği olarak görmüş ve uygulanan cezaları iptal etmiştir. Bu türden iptallerin önüne geçilmesi amacıyla, Posta İşletmeleri Genel Müdürlüğüne muhtelif tarihli yazılarımızla gerekli bilgilendirmeler yapılmış ve konuya gereken hassasiyetin gösterilmesi için tüm teşkilatın uyarması istenmiştir.

Benzer şekilde, ... ilan tebliğ yoluna gidilerek tekemmül ettirilen soruşturma dosyalarında, mahkemeler yeterli adres araştırması yapılmadan ilan tebliğ yapılmasını uygun bulmamış ve bu usul eksikliği dolayısıyla işlemi iptal etmiştir.

.....

Kurumumuz tarafından uygulanan idari para cezalarının tahsilat oranının düşük seviyede kalmasının diğer bir sebebi de, söz konusu idari para cezalarının tahsil edilebilir aşamaya gelmesi için söz konusu idari para cezalarının iptali talebiyle dava açılmamış olması ya da dava açılmış olması halinde ise tüm yargılama aşamalarının tamamlanarak kesinleşmesi gerekmesidir. (442 sayılı Tahsilat Genel Tebliği) Uygulanan idari para cezalarının (2005-2018) büyük çoğunluğunun (Adet olarak en az %61, Tutar olarak en az %75) dava konusu yapılıyor olması ve davaların kesinleşmelerinin de uzun zaman alması nedeniyle tahsilat

işlemlerinin başlatılabilmesinde bazı gecikmeler yaşanabilmektedir.

...

Kurumumuz tarafından firmalara uygulanan idari para cezaları firmalara tebliğ edilmelerini müteakip firmalar tarafından Kurum banka hesabına ödenmesi beklenmektedir. Kurum Banka hesabına ödenen idari para cezaları mevzuat gereği izleyen ayın 7 nci gününe kadar 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa göre kesilen idari para cezalarından ayrılan %25 Kurum payı düşüldükten sonra Hazine'ye aktarılmaktadır.

İdari para cezalarını Kurum banka hesabına yatırmayanlardan idari para cezasının iptal edilmesi amacıyla dava açmamış olanların evrakları ise ilgili mevzuat gereği firmaların bağlı oldukları vergi dairelerine gönderilerek 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun uyarınca tahsil edilmeleri sağlanmaktadır. Dolayısıyla bu aşamadan sonra söz konusu idari para cezalarının tahsil edilmeleri ile ilgili husus Maliye Bakanlığı'na (Gelir İdaresi Başkanlığı) devredilmiş olmakta, 6446 Sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 16 ncı maddesi dışında uygulanan idari para cezalarının tamamı genel bütçeye gelir kaydedilerek Kurumumuz bu aşamada bir anlamda devreden çıkmaktadır.

6446 Sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 16 ncı maddesi gereğince uygulanıp vergi daireleri tarafından tahsil edilen idari para cezalarından doğan %25 Kurum Payı ise Maliye Bakanlığından talep edilmektedir.

Ancak söz konusu idari para cezalarının tahsil edilmesi ile ilgili husus Maliye Bakanlığı'na (Gelir İdaresi Başkanlığı) bağlı vergi dairelerinde olmasına rağmen, Kurumumuz tarafından söz konusu idari para cezalarının tahsilatlarının aksamaması, kamu alacağının sürünceme kalmaması amacıyla; tahsilat zaman aşımı tehlikesinin belirmesinden itibaren 2014 yılında, 2016-2017 yıllarında ayrıntılı tablolar hazırlanarak tüm vergi dairelerine idari para cezalarının tahsilat aşamaları ile ilgili bilgi talep edilmiş, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu gereğince idari para cezalarının tamamen tahsil edilmesinden itibaren 1 ay içinde Kurumumuza bilgi verilmesi gerektiği hatırlatılmıştır.

Konu ile ilgili olarak vergi dairelerinden sınırlı bilgi edinilmiş, bu bilgiler idari para cezası tablolarıyla İdari Para Cezası Modülüne eksiksiz olarak işlenmiştir. İdari para cezalarının tahsilat durumlarıyla ilgili bilgi akışının devamlılığı Kurumumuzun tüm çabalarına rağmen istenen seviyeye ulaşamamıştır. Vergi dairelerinden yeterli, sağlıklı ve devamlı bilgi

akışında istenen seviyeye ulaşamaması nedeniyle, Gelir İdaresi Başkanlığına 2016 yılında ve 2018 yılında yazılan yazı ile idari para cezalarının tahsilatları ile bilgilerinin vergi daireleri tarafından tahsilat işlemlerinin tamamlanmasını müteakip gönderilmesinin sağlanması talep edilmiştir. Sonuç olarak, yukarıda belirtilen nedenlerle bulgunun Rapordan çıkarılması gerektiği değerlendirilmektedir.”

Denilmiştir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi cevabından da anlaşılacağı üzere, EPDK tarafından verilen idari para cezalarının ancak yaklaşık % 3'ünün tahsil edilebildiği görülmektedir. Devasa büyüklüğe ulaşan ve yıllardır tahsil edilmeyerek sürüncemede kalan bu cezaların tahsil edilememesinin; bir tarafta yüksek faizlerle borçlanılarak finanse edilen Genel Bütçe için önemli bir kaynaktan mahrum kalınmasına, diğer taraftan sektör üzerinde düzenleme ve denetleme yetkisi olan EPDK'nın etkinliğinin zayıflatmasına yol açtığı değerlendirilmektedir. Kamu idaresi cevabı da dikkate alınarak, idari para cezalarının tahsil edilememe nedenleri aşağıda özetlenmiştir;

1- 2013-2017 dönemine ait 5 yıllık verilere göre verilen idari para cezalarının % 66,67'si hakkında dava açılmış ve açılan davaların % 96,4'u Kurum aleyhine sonuçlanmıştır. Verilen idari para cezalarına karşı bu kadar çok dava açılması ve davaların neredeyse tamamına yakınının kaybedilmiş olmasının olağan bir sonuç olmadığı ve bu durumun, Kurumun idari para cezalarına ilişkin uygulamalarını sorgulamasını ve gözden geçirmesini gerektirdiği;

2- Mahkemelerce verilen iptal kararlarının önemli bir kısmının usul yönünden görülen eksikliklerden kaynaklandığı, bu eksikliklerin;

a) İlgili Yönetmelik uyarınca yürütülen soruşturmaların mahkemelerce son zamanlarda soruşturma olarak kabul edilmemesi,

b) Petrol Piyasası Kanunu kapsamında üst sınırdan verilen para cezalarında mahkemelerin gerekçe araması,

c) Cezalara ilişkin yazılı savunma istem yazılarının posta memuru tarafından usulüne uygun tebliğ edilmemesi,

d) Yeterli derecede adres araştırması yapılmadan ilan tebliğ yoluna gidilmesi gibi,

Temel sebeplerden dolayı para cezalarına karşı açılan davalarda esasa girmeden verilen cezaların iptal edildiği anlaşılmaktadır.

Telafisi mümkün olan bahse konu eksikliklerden dolayı kamunun böylesine önemli bir kaynaktan (5 yıllık dönem için 1.559.871.120 TL) mahrum bırakılmasının uygun olmadığı,

süreklilik haline getirilen bu eksikliklerin bir an önce giderilmesi gerektiği değerlendirilmektedir. İptallere sebep olan usulsüzlüklerin bir kısmının (*soruşturmaları mahkemelerin istediği şekilde yapma, üst sınır cezalarında gerekçe yazma gibi*) EPDK tarafından bir an önce giderilmesi gerektiği, diğer kamu kurumlarıyla ilgili olanların da (posta hizmetleri gibi) giderilmesi için daha üst seviyelerde gerekli girişimlerde bulunularak sorunun çözümlenmesi gerektiği;

3- Diğer yandan, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu ve Tahsilat Genel Tebliği hükümleri uyarınca, idari para cezalarının ilgili vergi dairelerince 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre derhal tahsil edileceği ve tahsilat tamamlandıktan sonra durumun bir ay içinde ilgili kamu kurum ve kuruluşuna bildirileceği hüküm altına alındığı halde; hakkında dava açılmayan, dava açıldığı halde reddedilen ve red kararı kesinleşen önemli bir büyüklüğe sahip (2013-2017 dönemi için 1.264.445.037 TL) idari para cezalarının ilgili vergi dairelerince tahsili yoluna gidilmediği görülmüştür.

Kurum tarafından, 5326 sayılı Kanun gereğince idari para cezalarının tahsil edilmesinden itibaren 1 ay içinde Kuruma bilgi verilmesi zorunluluğu hatırlatılarak; idari para cezalarının tahsilatlarının aksamaması ve kamu alacağının sürünceme kalmaması amacıyla, 2014 yılında ve 2016-2017 yıllarında tüm vergi dairelerine, 2016 ve 2018 yıllarında da Gelir İdaresi Başkanlığına gönderilen yazılarla, idari para cezalarının tahsilat aşamaları hakkında bilgi talep edildiği, ancak konu hakkında ilgili vergi dairelerinden sınırlı bilgi edinildiği ve vergi dairelerinden yeterli, sağlıklı ve devamlı bilgi akışında istenen seviyeye ulaşılamadığı anlaşılmıştır.

Tahsil edilmesi için yasal hiçbir engel bulunmadığı halde 5 yıllık döneme ait toplam 1.264.445.037 TL tutarındaki idari para cezasının ilgili vergi dairelerince 6183 sayılı Kanun gereğince tahsil edilmemesinin; mevcut yasal düzenlemelere aykırılık oluşturduğu ve kamunun önemli bir bütçe gelirinden mahrum bırakılmasına sebep olduğu; kamu geliri niteliğinde olan idari para cezalarının, belirtilen yasal düzenlemeler gereği ilgili vergi dairelerince etkin bir şekilde tahsilatının sağlanması için konuyla ilgili olarak Maliye Bakanlığı düzeyinde girişimlerde bulunulmasına ihtiyaç olduğu;

4- Diğer taraftan, 2017 yılı denetiminin tamamlanması sürecinde, 2013-2017 dönemi kapsayan idari para cezalarıyla ilgili yukarıda belirtilen durumun tespit edilmesi üzerine, takip eden denetimlerde değerlendirilmek üzere bilgi için 2013 yılı öncesi döneme ait idari para cezalarına ilişkin veriler de temin edilerek, 2005-2012 dönemini kapsayan idari para cezalarıyla birlikte tüm idari para cezaları hakkında genel durum ortaya konulmuştur.

2005-2012 yıllarına ait 8 yıllık dönemde EPDK tarafından toplam 3.091.537.162 TL tutarında (10.192 adet) idari para cezası verildiği, bu cezaların 207.161.507 TL'sinin tahsil edildiği, 2.246.300.972 TL'si hakkında dava açıldığı ve 1.882.185.179 TL'sinin mahkemelerce iptal edildiği, hakkında dava açılmamış olanlar ile dava açılıp da iptal edilen ve iptal kararları onanan 1.212.969.219 TL'sinin ilgili vergi dairelerince tahsil edilmediği görülmüştür. Her iki dönemi (2005-2012 ve 2013-2017) birlikte değerlendirdiğimizde, 13 yılda verilen idari para cezalarının toplam tutarının 6.846.646.703 TL olduğu, yapılan tahsilatın 307.280,988 TL (% 4,5) olduğu, yasal bir engel bulunmadığı halde tahsil edilmeyen tutarın ise 2.477.414.256 TL olduğu ve devasa boyuta ulaşan bu sorunun EPDK ile birlikte, sorumluluğu bulunan diğer kamu kurumlarının katkılarıyla çözümlenmesi gerektiği;

Değerlendirilmektedir.

BULGU 3: 5018 sayılı Kanun'un Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara Uygulanmayan Hükümleriyle İlgili Yeterli Yasal Düzenleme Bulunmamasının, EPDK'nın Mevcut Mali Sisteme Uyum Sağlayamamasına ve Bu Kurumun Hesap Verme Sorumluluğunun TBMM'de Gereği Gibi Görüşülememesine Sebep Olması

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Dış denetim" başlıklı 68'inci ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun "Denetim alanı" başlıklı 4'üncü maddeleri uyarınca düzenleyici ve denetleyici kurumlar da diğer kamu idareleri gibi Sayıştay denetimine tabi olup, bu kurumlar için de aynı şekilde denetimler yapılarak TBMM'ye raporlar sunulmakta ve Sayıştay'ın sunduğu bu raporlar dikkate alınarak, diğer kamu idareleri gibi yönetim ve hesap verme sorumlulukları TBMM'de görüşülmektedir.

6085 sayılı Kanun'un 5'inci maddesi gereğince Sayıştay, denetimine tabi tüm kamu idarelerinin mali faaliyet, karar ve işlemlerini hesap verme sorumluluğu çerçevesinde denetleyip sonuçları hakkında TBMM'ye raporlar sunmakla görevli kılınmıştır. Aynı Kanun'un 38'inci maddesinin 4'üncü fıkrasında da, kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasına ilişkin olarak kamu idarelerinin yönetim ve hesap verme sorumluluklarının, Sayıştay raporlarındaki değerlendirmeler çerçevesinde TBMM'de görüşüleceği hükme bağlanmıştır. Faaliyet raporlarıyla ilgili olarak da ayrıca, 5018 sayılı Kanun'un 41'inci maddesinin 4'üncü fıkrasında, kamu idarelerine ait faaliyet raporları ve bunlarla ilgili Sayıştay değerlendirmeleri dikkate alınarak kamu idarelerinin yönetim ve hesap verme sorumluluklarının TBMM'de görüşüleceği belirtilmiştir.

6085 sayılı Kanun'un 7'nci maddesine göre, Sayıştay Kanunu kapsamındaki sorumlular ve sorumluluk hallerinin uygulanmasında, 5018 sayılı Kanun'da belirtilen sorumlular ve sorumluluk halleri esas alınmaktadır.

“Hesap verme sorumluluğu” kapsamındaki sorumlular ve sorumluluk halleri 5018 sayılı Kanun'un 8 ve 11'inci maddelerinde düzenlenmiştir. Bu düzenlemelere göre;

- Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından,

- Üst yöneticilerin stratejik planların ve bütçelerin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından,

- Yine üst yöneticilerin malî yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve Kanunda belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden,

Sorumlu oldukları ve sayılan bu hususların aynı zamanda hesap verme sorumluluğunun çerçevesini oluşturduğu bilinmektedir. Diğer yandan, 5018 sayılı Kanun'un 68'inci maddesi ve 6085 sayılı Kanun'un çok sayıda maddesiyle, hesap verme sorumluluğunun çerçevesini oluşturan bu hususların denetimi Sayıştaya görev olarak verilmiş olup, aynı zamanda TBMM'ye sunacağı raporların içeriğini de oluşturmaktadır.

Düzenleyici ve denetleyici kurumlar için ihtiyaç olduğu düşünülerek, 5018 sayılı Kanun'la kurulan yeni mali yönetim sisteminin temel özellikleri aşağıda kısaca açıklanmıştır.

“Hesap verme sorumluluğu” kavramı, diğer gelişmiş demokratik ülkelerle birlikte 2000'li yılların başında Ülkemizde gündeme gelmiş ve 5018 sayılı Kanun'la kamu mali yönetim sistemimize girmiştir.

5018 sayılı Kanun'la kurulan yeni kamu mali yönetim sistemiyle;

- İyi yönetimin unsurlarından olan hesap verme sorumluluğu ve mali saydamlık ilkesi getirilmiştir.

- Merkezi otoritelerin kontrolünde olan yetki ve sorumluluklar tamamen kamu idarelerine devri sağlanmıştır.

- Stratejik planlama ve performans esaslı bütçelemeye geçilmiştir.
- Kamu idarelerinin faaliyet raporu düzenleme ve üst yöneticilerinin güvence beyanı verme esası getirilmiştir.
- Hesap verme sorumluluğu gereği, kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanımı ilkesi kabul edilmiştir.
- Muhasebe birliği kurulmuş, yayımlanan mali istatistiklerle kamuya ait tüm mali bilgiler şeffaf hale getirilmiştir.
- İç denetimi de kapsayan İç Kontrol Sistemi kurulmuştur.
- Sayıştay raporlarının TBMM'ye sunulması zorunlu hale getirilmiş, Sayıştay raporları esas alınarak kamu idarelerinin yönetim ve hesap verme sorumluluklarının TBMM'de görüşülmesi sistemine geçilmiştir.

Belirtilen ilkeler esas alınarak kurulan yeni mali sistemle birlikte, daha önce kamu idareleri üzerindeki birçok konuda merkezi otoritelerin (Sayıştay, Maliye Bakanlığı ve Hazine gibi kurumların vize, tescil, nakit yönetimi, ödeneklerin kullanımı gibi) var olan kontrolleri sona erdirilerek, bütün yetki ve sorumluluklar kamu idarelerine devredilmiş ve inisiyatif tamamen kendilerine bırakılmıştır.

Tüm yetki ve sorumluluk kendilerine devredilerek güçlendirilen kamu idarelerinin bu durumlarını dengelemek için şeffaflık ve hesap verme sorumluluğu esası getirilmiş; bu kapsamda, kamu idarelerinde stratejik yönetim sistemine geçilerek, kendisine emanet edilen kamu kaynağının nasıl yönetildiğini ve mevcut mali sisteme ne kadar uyum gösterdiklerini raporlayarak ortaya koyma ve Sayıştayın da bu hususları esas alarak denetimlerini yapıp, TBMM'ye rapor sunma yükümlülüğü getirilmiştir. Sürecin devamında da, Sayıştay raporları esas alınarak, kamu idarelerinin yönetim ve hesap verme sorumluluklarının TBMM'de görüşülmesi uygulamasına geçilmiştir.

5018 sayılı Kanun gereğince, hesap verme sorumluluğunun bir unsuru olarak, üst yöneticiler her yıl idare faaliyet raporu hazırlamakta ve iç kontrol güvence beyanı düzenleyerek faaliyet raporlarına eklemektedirler. İdare faaliyet raporlarını, bütçe hedef ve gerçekleştirmeler ile meydana gelen sapmaların nedenlerini, stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyetleri ve performans bilgilerini içerecek şekilde hazırlamaktadırlar.

Üst yönetici tarafından verilen güvence beyanıyla; idare içerisinde etkin bir iç kontrol sisteminin var olup olmadığına, faaliyetlerin etkili, ekonomik, verimli ve mevzuata uygun bir şekilde gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğine, idarenin risk yönetimi, iç kontrol sistemi ve işlem süreçlerinin etkin bir şekilde işleyip işlemediğine, üretilen bilgilerin doğru ve tam olup olmadığına, varlıklarının korunup korunmadığına dair kurum içine ve dışına, üst yönetici tarafından güvence verilmektedir.

Yine aynı şekilde; kurumun faaliyetlerine değer katmak ve bunları geliştirmek amacıyla tasarlanmış bağımsız, nesnel, güvence sağlama ve danışmanlık faaliyeti niteliğinde iç denetim kurumu ihdas edilmiştir. İç denetimi de kapsayan iç kontrol ise idarenin malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere, idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçler ile malî ve diğer kontroller bütünü olarak işlev görmektedir.

Belirtilen bu sistemin birer unsuru olarak; stratejik plan, performans programı, idare faaliyet raporu, iç denetim rehberi, iç kontrol sistemi kurulması gerekmektedir. Ayrıca yine mevcut sistemde, bu dokümanları kamu idarelerinin hangi esaslara göre hazırlayacaklarına ilişkin çerçeve düzenlemeleri yapma görevi Maliye Bakanlığı ve Kalkınma Bakanlığına verilmiş olup, bu bakanlıklar tarafından uluslararası standartlar esas alınarak hazırlanan çerçeve düzenlemeler uygulamaya konulmuştur. Genel kabul görmüş standartlar esas alınarak hazırlanan bu düzenlemelerle hem tüm kamu kurumlarında uygulama birliği sağlanmış, hem de Kanunla kurulan sisteme işlerlik kazandırılmıştır.

Sayıştay denetimine tabi tüm kamu idareleri gibi düzenleyici ve denetleyici kurumların da, “hesap verme sorumluluğu çerçevesinde” Sayıştay tarafından denetlenme ve denetim sonuçlarına ilişkin TBMM’ye rapor sunma, aynı şekilde Sayıştay raporları esas alınarak bu kurumların yönetim ve hesap verme sorumluluklarının TBMM’de görüşülmesi zorunluluğu bulunmaktadır.

Buna rağmen, düzenleyici ve denetleyici kurumların yönetim ve hesap verme sorumluluklarının esasını oluşturan yasal düzenlemelerin önemli bir kısmı 5018 sayılı Kanun’un bu kurumlara uygulanmayan maddelerinde yer aldığı için bu düzenlemeler doğrudan bu kurumlara uygulanmamaktadır. Uygulanamayan maddelerle ilgili bu kurumları kapsayan genel bir düzenleme de yapılmadığı için her kurum kendi mevzuatına göre uygulama yapmakta ve bunun sonucunda da, hem bu kurumlarda uygulama birliği sağlanamamakta, hem de tüm

unsurlarıyla süreç işletilemediği için düzenleyici ve denetleyici kurumların hesap verme sorumluluklarının TBMM’de gereği gibi görüşülmesi sağlanamamaktadır.

Bilindiği üzere, 5018 sayılı Kanun’un 2’nci maddesinde, düzenleyici ve denetleyici kurumlar bu Kanun’un; “Stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme” başlıklı 9’uncu, Üst yöneticilerin hesap verme sorumluluğunu düzenleyen “Üst yöneticiler” başlıklı 11’inci, “Harcama yetkisi ve yetkilisi” başlıklı 31 ve “Harcama talimatı ve sorumluluk” başlıklı 32’nci, “Giderin gerçekleştirilmesi” başlıklı 33’üncü (*mali sorumlulukların düzenlendiği maddeler*), “Faaliyet raporları” başlıklı 41’inci, “İç kontrol sistemi” başlıklı Beşinci Kısımda yer alan 55-67’nci (*muhasebe yetkililerinin mali sorumluluğu, mali hizmetler biriminin kuruluşu ve işleyişi ile iç denetimin düzenlendiği maddeler*), “Kamu zararı” başlıklı 71’inci maddelerine tabi tutulmamıştır.

5018 sayılı Kanun’un EPDK’nın tabi olmadığı hükümleriyle ilgili olarak, Kurum tarafından uygulanan düzenlemeler aşağıda değerlendirilmiştir;

03.03.2001 tarih ve 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun’un 9’uncu maddesiyle (Değişik: 14/3/2013-6446/30 md.) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı kurulmuş ve 5018 sayılı Kanun’un strateji geliştirme ve mali hizmetler birimlerine verilen görevleri yapmakla görevlendirilmiş. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat Yönetmeliği’nin 14’üncü maddesinde, kurulun stratejik planını bu birim tarafından hazırlayacağı belirtilmişti. Ancak, stratejik planını nasıl hazırlanacağı ve hangi kriterlerin esas alınacağına dair her hangi bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

4628 sayılı Kanun’un 5 ve 8’inci ve Yönetmelik’in 14’üncü maddelerinde yıllık faaliyet raporu hazırlanacağı ifade edilmekte, ancak bu raporun nasıl hazırlanacağı ve içeriğinin nasıl olacağı hakkında yeterli düzenlemelere yer verilmemiştir.

Diğer yandan, 5018 sayılı Kanun’la kurulan mali sistemin temel unsurlarından olan, üst yöneticinin hesap verme sorumluluğu ile iç kontrol sistemine ilişkin 4628 sayılı Kanun’da ve Yönetmelik’te her hangi bir düzenleme bulunmamaktadır. İç denetimle ilgili olarak da, *Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği*’nin “Kurum içi denetimi” başlıklı 91’inci maddesinde, “*Kurumun mali işlem ve faaliyetlerine ilişkin tüm gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin amacına ve mevzuatına uygun bir şekilde gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği hususları, Kurum Başkanı tarafından görevlendirilecek yetkili veya yetkililer tarafından denetlenir.*” denilmekte olup, bu denetimin de 5018 sayılı Kanun’la

kurulan iç denetim sistemiyle ilgili olmadığı anlaşılmaktadır.

Görüldüğü üzere Kurum mevzuatında, sistemin temel unsurlarından olan stratejik plan, faaliyet raporu, performans bütçe gibi temel dokümanların nasıl hazırlanacağı ve içeriklerinin nasıl olacağı hususunda ayrıntılı düzenleme bulunmadığı gibi, bu hususlarla ilgili başka bir mevzuata da atıf yapılmamıştır. Kurumun hazırladığı bu dokümanların içeriği mevcut mali sisteme ve genel standartlara uyumlu olmadığı ve hesap verme sorumluluğu sürecinde ihtiyacı karşılamaktan yoksun olduğu görülmektedir. Ayrıca, 5018 sayılı Kanun'un bu kurumlara uygulanmayan bazı hususlarla ilgili olarak da, 4638 sayılı Kanun'da veya ikincil mevzuatta hiçbir düzenleme olmadığı ve bazı alanın tamamen boşlukta kaldığı görülmektedir.

Diğer yandan, harcama yetkilileri, gerçekleştirme görevlileri ve muhasebe yetkililerinin yetki ve sorumluluklarının kanunla düzenlenmesi gereken yönetmelikle düzenlendiği görülmektedir. Ayrıca, düzenleyici ve denetleyici kurumlar 5018 sayılı Kanun'un "Kamu zararı" başlıklı 71'inci maddesine tabi olmadığı ve bu hususla ilgili başka yasal bir düzenleme de bulunmadığı için bahse konu kurumlarda çalışan memurların kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu zararına sebep olmaları durumunda, haklarında işlem yapılacak yasal bir dayanak da bulunmamaktadır.

5018 sayılı Kanun'un gerekçesinde de belirtildiği üzere, düzenleyici ve denetleyici kurumların malî özerkliklerinin korunması amacıyla Kanun'un sadece belirli maddelerine tâbi olmaları öngörülmüştür. 5018 sayılı Kanun dışında tutulan konuları düzenlemek ve bu kurumların tümünde uygulama birliği oluşturmak amacıyla "Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar Hakkında Kanun Tasarısı" hazırlanmış ve 12.07.2004 tarihinde TBMM'ye sunulmuş, ancak konu tekrar gündeme alınamamıştır.

Sonuç itibarıyla, 5018 sayılı Kanun'un EPDK'ya uygulanmayan maddelerinde yer alan hususlarla ilgili olarak gerek kuruluş kanununda yeterli düzenleme bulunmaması, gerek bu hususlarla ilgili genel bir düzenleme yapılmamasının; EPDK'nın 5018 sayılı Kanun'la kurulan yeni mali sisteme uyum sağlayamamasına sebep olduğu ve ayrıca kendilerine emanet edilen kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasına ilişkin olarak Kurumun yönetim ve hesap verme sorumluluğunun TBMM'de görüşülmesini olumsuz etkilediği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında özetle; 5018 sayılı Kanun'un Kurumlarına uygulanmayan maddelerinde yer alan hükümlere paralel olarak, iş ve işlemlerde aksamalara yer vermemek için *Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin* ilgili maddelerinde

bazı düzenlemeler yapılarak 5018 sayılı Kanun'la kurulan yeni mali sisteme uyumun amaçlandığı,

Başta muhasebe yetkilisinin görev, yetkileri ve sorumlulukları, giderin gerçekleştirilmesi, harcama talimatı ve harcama yetkilisinin sorumlulukları olmak üzere, 5018 sayılı Kanun'un Kurumlarına uygulanmayan maddelerinde yer alan hükümlere koşut düzenlemelere belirtilen Yönetmelik'te yer verildiği,

Diğer yandan Kurumlarının, Maliye Bakanlığının merkezi yönetim bütçesinin hazırlanmasına ve sunulmasına ilişkin alt düzenlemeleri ile merkezi yönetim muhasebe uygulamalarına tabi olduğu ve ayrıca 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında olduğu, bu çerçevede, Kurumlarının kendi düzenlemelerinde açık hüküm olmayan hallerde yukarıda verilen mevzuat ve alt düzenlemeleri kapsamında işlemlerini gerçekleştirdiğini,

Bulguda yer verilen, Kurumumuzun 5018 sayılı Kanun'un bazı maddelerine tabi olmaması hususlarındaki yetkinin TBMM'de olduğu, bu konuda Kurumlarınca yapılabilecek bir iş ve işlem olmadığı gibi 5018 sayılı Kanun'un Kurumlarına uygulanmayan maddelerinde yer alan hususlarla ilgili olarak kanuni değişiklik yapıldığında, Kurumlarının buna tabi olacağı,

Belirtilen nedenlerle Kurumlarının bütçesinin ve faaliyet raporlarının şeffaflık ve hesap verme sorumluluğu yönünden gereken tüm şartları yerine getirmiş olduğunun açık olduğu da dikkate alınarak, bulgunun Rapordan çıkarılması gerektiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; Kamu İdaresi cevabında, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun EPDK'ya uygulanmayan maddelerinde yer alan konularla ilgili olarak *Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin* ilgili maddelerinde bazı düzenlemeler yapılarak 5018 sayılı Kanun'la kurulan yeni mali sisteme uyumun amaçlandığı; Kanun ve yönetmeliklerinde hüküm bulunmayan hallerde genel hükümlere gidildiği; 5018 sayılı Kanun'un kendilerine uygulanmayan maddeleriyle ilgili olarak kanuni değişiklik yapıldığında Kurumlarının buna tabi olacağı; sonuç olarak Kurumlarının bütçesinin ve faaliyet raporlarının şeffaflık ve hesap verme sorumluluğu yönünden gereken tüm şartları yerine getirmiş olduğu ifade edilmiştir.

Bulgumuzda da ayrıntılı olarak belirtildiği üzere, 5018 sayılı Kanun'un uygulamaya konulmasıyla birlikte; Sayıştayın kamu idarelerini "hesap verme sorumluluğu" çerçevesinde denetlenip TBMM'ye rapor sunma, TBMM'nin de bu raporları esas alarak, kamu kaynağının

elde edilmesi ve kullanılmasına ilişkin olarak kamu idarelerinin yönetim ve hesap verme sorumluluklarının görüşüldüğü bir sisteme geçilmiştir. Bu sistemin etkin bir şekilde işletilmesi esas alınarak 5018 sayılı Kanun'un temel düzenlemeleri yapılmıştır. Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların bu düzenlemelerin bir kısmına tabi olmaması, bu Kurumlar için sistemin etkin bir şekilde işletilmesini olumsuz etkilemektedir.

Kamu idaresi cevabında her ne kadar, Kurumun tabi olmadığı 5018 sayılı Kanun'da yer alan bir kısım konuların Yönetmelik'te düzenlendiği ifade edilmekte ise de, Yönetmelik'te düzenlenen mali sorumluluk gibi bazı konuların kanun konusu olduğu, sistemin temel belgelerinden olan stratejik plan, performans bütçe ve faaliyet raporu hazırlanacağına dair 4628 sayılı Kanun'da ve Yönetmelik'te hüküm bulunduğu ancak nasıl hazırlanacağı ve içeriklerinin nasıl olacağına ilişkin bir düzenleme olmadığı için hazırlanan bu belgelerin hedeflenen amacı karşılamadığı değerlendirilmektedir. Diğer yandan, yine sistemin temel unsurlarından olan üst yöneticinin hesap verme sorumluluğuna ve iç kontrol sistemine ilişkin düzenlemelere Kurum mevzuatında yer verilmediği, uygulanan iç denetim sistemin de mevcut mali yapının hedeflediği amacı karşılamadığı görülmektedir.

Dolayısıyla, 5018 sayılı Kanun'un EPDK'ya uygulanmayan maddelerinde yer alan konularla ilgili olarak gerek kuruluş kanununda yeterli düzenleme bulunmaması, gerek bu hususlarla ilgili genel bir düzenleme yapılmamasının; EPDK'nın 5018 sayılı Kanun'la kurulan yeni mali sisteme uyum sağlayamamasına sebep olduğu ve ayrıca Kurumun yönetim ve hesap verme sorumluluğunun TBMM'de etkin bir şekilde görüşülmesini olumsuz etkilediği değerlendirilmektedir.

8. EKLER**EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI****BİLANÇO (2017)**

AKTİF (TL)		PASİF (TL)	
I-DÖNEN VARLIKLAR	67.572.006,12	I-KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	54.261.325,20
10-HAZIR DEĞERLER	61.985.820,48	32-FAALİYET BORÇLARI	1.740.106,82
102-Banka Hesabı	61.985.820,48	320-Bütçe Emanetleri Hesabı	1.740.106,82
12-FAALİYET ALACAKLARI	4.946.774,40	33-EMANET YABANCI KAYNAKLAR	16.558.348,63
120-Gelirlerden Alacaklar Hes.	4.946.774,40	330-Alınan Depozito ve Teminatlar	1.947.111,24
126-Verilen Depozito ve Teminatlar	0,00	333-Emanetler Hesabı	14.611.237,39
14-DİĞER ALACAKLAR	596.678,66	36-ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	35.962.869,75
140-Kişilerden Alacaklar Hesabı	596.678,66	360-Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	1.805.557,37
15-STOKLAR HESABI	0,00	361-Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	0,00
150-İlk Madde ve Malzemeler	0,00	363-Kamu İdareleri Payları Hes.	34.157.312,38
16-BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	2.180,00	II-UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	4.130.422,25
160-İş Avansı ve Krediler Hesabı	2.180,00	47-BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	4.130.422,25
162-Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	0,00	472-Kıdem Tazminatı karşılığı	4.130.422,25
18-GELECEK AYLARA AİT GİD.VE GEL.TAH.	40.552,58	III-ÖZ KAYNAKLAR	244.257.157,50
181-Gelir Tahakkukları Hesabı	40.552,58	50-NET DEĞER	-4.130.422,25
II-DURAN VARLIKLAR	235.076.898,83	500-Net Değer Hesabı	-4.130.422,25
22-FAALİYET ALACAKLARI	26.898,83	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU	187.776.399,46
226-Verilen Depozito ve Teminatlar	26.898,83	57 FAALİYET SON.	
25-MADDİ DURAN VARLIKLAR	235.050.000,00	570-Geçmiş yıllar Olumlu Faal. Son.	187.776.399,46
250-Arazi ve Arsalar Hes.	96.310.000,00	59-DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	60.611.180,29
252-Binalar Hesabı	14.915.698,80	590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hes.	60.611.180,29
253-Tesis, Makine ve Cihazlar	301.694,31		
255-Demirbaşlar Hesabı	14.888.996,96		
257-Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-30.106.390,07		
258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	91.160.193,45		
259-Yatırım Avansları Hesabı	47.579.806,55		
26-MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00		
260-Haklar Hesabı	4.996.917,57		
268-Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-4.996.917,57		
AKTİF TOPLAMI	302.648.904,95	PASİF TOPLAMI	302.648.904,95
NAZİM HESAPLAR		NAZİM HESAPLAR	
910-Teminat Mektupları Hesabı	2.729.452.451,27	911-Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	2.729.452.451,27
998-Diğer Nazım Hesaplar	3.034.566.159,25	999-Diğer Nazım Hes. Karşılığı	3.034.566.159,25
NAZİM HESAPLAR TOPLAMI	5.764.018.610,52	NAZİM HESAPLAR TOPLAMI	5.764.018.610,52
GENEL TOPLAM	6.066.667.515,47	GENEL TOPLAM	6.066.667.515,47

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

GİDERİN TÜRÜ				31.12.2017
630	01		Personel Giderleri	47.980.412,78
630	02		Sosyal Güvenlik Kurumlarına	5.255.587,67
630	03		Mal ve Hizmet Alım Giderleri	105.178.197,13
630	03	02	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alım.	2.279.574,71
630	03	03	Yolluklar	978.799,22
630	03	04	Görev Giderleri	1.675.785,57
630	03	05	Hizmet Alımları	97.359.091,66
630	03	06	Temsil ve Tanıtma Giderleri	117.674,63
630	03	07	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alımı, Bakım Onarım Gideri	2.767.271,34
630	03	08	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Gid.	0,00
630	03	09	Tedavi ve Cenaze Giderleri	0,00
630	04		Faiz Giderleri	0,00
630	05		Cari Transferler	56.712.518,61
630	05	01	Görev Zararları	3.384.457,79
630	05	03	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Aktarımlar	241.395,00
630	05	06	Yurtdışına Yapılan Transferler	33.053,44
630	05	08	Gelirden Ayrılan Paylar	53.053.612,38
630	12		Gelirlerin Red ve İadesinden Kaynaklanan Giderleri	4.861.146,64
630	13		Amortisman Giderleri	2.862.657,19

GELİRİN TÜRÜ				31.12.2017	
600	03		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	223.500.679,46	
600	03	01	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	51.085,00	
600	03	02	Malların Kullanma veya faaliyette Bulunma İzni	223.449.594,46	
600	03	02	01	10 Elektrik Piyasası Lisans Gelirleri	47.019.926,48
600	03	02	01	11 Doğal Gaz Piyasası Lisans ve Ser.gel.	46.434.957,19
600	03	02	01	12 Petrol Piyasası Lisans Gelirleri	104.953.460,18
600	03	02	01	13 LPG Piyasası Lisans Gelirleri	25.041.250,61
600	05		Diğer Gelirler	62.853.776,51	
600	05	01	Faiz Gelirleri	5.053.822,18	
600	05	01	09	03 Mevduat Faizleri	5.053.822,18
600	05	02	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	34.558.808,21	
600	05	02	09	99 Diğer Paylar (TEİAŞ)	34.558.808,21
600	05	09	Diğer Çeşitli Gelirler	23.241.146,12	
600	05	09	01	99 Yukarıda Tanımlan.Diğer Çeşitli gelirler	23.241.146,12
600	11		Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0,00	

GELİRLER TOPLAMI (B) 286.354.455,97

İNDİRİM, İADE VE İSKONTO TÜRÜ				31.12.2017	
610	03		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.038.755,66	
610	03	2	1	Malların kullanma veya faaliyet. bulunma izni gelir.	1.038.755,66
610	03	2	1	10 Elektrik Piyasası Lisans Gelirleri	205.005,57
610	03	2	1	11 Doğal Gaz Piyasası Lisans ve Ser.gel.	109.028,32
610	03	2	1	12 Petrol Piyasası Lisans Gelirleri	509.568,02
610	03	2	1	13 LPG Piyasası Lisans Gelirleri	215.153,75
610	05	9	1	99 Yukarıda Tanımlanmayan Diğ.Ç. Gelir.	1.854.000,00
İNDİRİM, İADE VE İSKONTO TOPLAMI (C)				2.892.755,66	

NET GELİR (D)=(B - C) 283.461.700,31

GİDERLER TOPLAMI (A) 222.850.520,02

FAALİYET SONUCU (D-A) (+/-) 60.611.180,29